

**TEKNOLOGIATEOLLISUUDEN
SÄHKÖALAN TYÖNTEKIJÖIDEN
TYÖEHTOSOPIMUSRATKAISU**

1.11.2016 – 31.10.2017

Teknolohiateollisuus ry
Sähköalojen ammattiliitto ry

**TEKNOLOGIATEOLLISUUDEN
SÄHKÖALAN TYÖNTEKIJÖIDEN**

TYÖEHTOSOPIMUSRATKAISU

1.11.2016 – 31.10.2017

ISBN 978-952-238-165-1
Taitto: Jumo Oy / Sampo Saarinen
Helsinki, 2016

Sisällysluettelo

AJANKOHTAISTA.....	4
TYÖEHTOSOPIMUKSEN ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA.....	8
TYÖEHTOSOPIMUKSEEN TEHDYT MUUTOKSET SEKÄ VOIMASSAOLEVAT PALKKALUVUT, ERILLISET LISÄT SEKÄ TYÖSUOJELUVALTUUTETUN JA SÄHKÖALAN PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN KUUKAUSIKORVAUKSET	14
PÖYTÄKIRJA VUOSITTAISEN TYÖAJAN PIDENTÄMISESTÄ	18

AJANKOHTAISTA

Teknologiategollisuuden sähköalan työntekijöiden työehtosopimus uudistettiin 15.6.2016 allekirjoitetulla sopimuksella työmarkkinakeskusjärjestöjen 14.6.2016 solmiman kilpailukyky sopimuksen mukaisesti. Uusi työehtosopimus astuu voimaan 1.11.2016 ja se on voimassa 31.10.2017 asti.

Työehtosopimusratkaisu ei sisällä muutoksia palkkoihin tai muihin kustannusvaihteluihin. Varsinaisen työehtosopimuksen muutokset rajoittuvat soveltamisalamääräykseen sekä virkkeeseen, joka on lisätty säännöllisen työajan pituutta koskevaan 19.1. kohtaan.

Uusi työehtosopimus vahvistaa paikallista sopimista, sillä kaikki liittojen sopimat asiakohdat

- palkkojen tarkistaminen*
- kriisisopiminen*
- vuosittaisen työajan pidentäminen*

pannaan työpaikalla täytäntöön ensisijaisesti paikallisin, yhteisesti sovituin ratkaisuin.

Uutta työehtosopimusta ei tällä kertaa toimiteta painettuna versiona. Kirjallisessa muodossa on saatavilla vihkonen, johon sisältyvät

- työehtosopimusratkaisussa sovitut menettelytavat ja muutokset alan työehtoihin sekä*
- 31.10.2013 allekirjoitetun ja 28.2.2014 täydennetyin työehtosopimuksen 3. vuoden palkantarkistuksia koskevassa pöytäkirjassa 23.6.2015 sovitut, 1.11.2015 voimaantulleet – ja uudella työehtosopimuskaudella voimassa-olevat - palkkaluvut, erilliset lisät sekä työsuojeluvaltuutetun ja sähköalan pääluottamusmiehen kuukausikorvaukset.*

Uusi työehtosopimus kokonaisuudessaan löytyy liittojen kotisivuilta.

1

Palkkojen tarkistaminen

Työehtosopimuksessa (allekirjoituspöytäkirja) jatketaan aiemmin käytössä ollutta sopimusperusteista palkantarkistusmallia. Työehtosopimus ei sisällä palkkojen yleiskorotusta.

Palkkojen tarkistaminen toteutetaan työpaikoilla yritysten omista lähtökohdista käsin yrityksen palkkopolitiikan mukaisesti. Työntekijää palkitaan ja kannustetaan työn vaativuuden, pätevyyden ja tulosten perusteella.

Paikallisesti käydään neuvottelut palkkaratkaisusta ja sen perusteista marraskuun 2016 aikana, ellei käsitteilyajan jatkamisesta sovita. Jos paikallista palkkaratkaisua ei saavuteta, työnantaja toteuttaa mahdolliset palkkojen tarkistukset oman palkkopolitiikkansa mukaisesti.

2

Selviytymislauseke

Työehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjaan on kirjattu menettelytapa, jonka mukaisesti työpaikalla voidaan työntäjän ja sähköalan pääluottamusmiehen välillä kirjallisesti sopia työehtojen määräaikaista sopeuttamisesta työnantajaa kohdanneessa vakavassa taloudellisessa tai äkillisesti toteutuneessa tuotannollisessa kriisissä.

Palkka- tai muita sopimusmääräyksessä erikseen lueteltuja taloudellisia etuuksia koskevien työehtojen sopeuttamisella pyritään kriisin vaikutuksia ehkäisemään tai rajoittamaan sekä näin turvaamaan yrityksen ja työpaikkojen tulevaisuus. Työntekijälle maksettavan palkan tulee kuitenkin aina olla vähintään hänen peruspalkkansa suuruinen.

Selviytymislausekkeessa on tarkasti määritelty miten kriisitilanne todetaan, tiedottaminen liitoille ja suunnitelma, jossa selostetaan kokonaisvaltaisesti yrityksen talouden tervehdyttämiseksi ja toimintaedellytysten turvaamiseksi toteutetut ja suunnitellut toimenpiteet.

Työnantajan kriisiä vakauttavien työehtojen sopeutusten tulee arvioida olevan välttämättömiä sopimuksen tavoitteet huomioon ottaen. Lisäksi leikkausten tulee olla suhteessa niillä saavutettaviin etuihin nähden. Osapuolet on velvoitettu säännöllisesti arvioimaan työvoimakulujen säästön vaikutus työnantajan taloudelliseen tilanteeseen.

3

Soveltamisalamääräyksen muuttaminen

Työehtosopimuksen soveltamisalamääräys uudistettiin edellisen sopimuskauden työehtosopimukseen kolmikantaisen (TT-SL-ML) valmistelun tuloksena. Uudistetun soveltamisalamääräyksen täytäntöönpanossa osin edettiin, mutta eräät periaatekysymykset jäädyttivät määräyksen käytännön toteuttamisen.

Uudessa työehtosopimuksessa palataan soveltamisalamääräyksen vanhaan kirjaukseen. Liittojen (TT-SL) välinen työryhmä pyrkii edelleen löytämään yhteisymmärryksen uudesta soveltamisalamääräyksestä, jotta työehtosopimuksen soveltaminen ei perustuisi tapauskohtaiseen tulkintaan. Työryhmä jättää esityksensä 31.5.2017 mennessä.

Työehtosopimusneuvottelujen yhteydessä myös sovittiin, että syksyn 2016 luottamusmiesvalinnat toteutetaan vanhan käytännön mukaisesti.

4

Vuosittaisen työajan pidentäminen

Työehtosopimuksen 19.1. kohdassa todetuin tavoin kilpailukyky sopimuksen mukaisesta vuosittaisen säännöllisen työajan pidentämisestä 24 tunnilla ansiotasoa muuttamatta 1.1.2017 alkaen on tehty työehtosopimuksen osana noudatettava erillispöytäkirja. Työajan pidentämismallista sovitaan paikallisesti. Ellei sopimusta synny, työnantaja osoittaa työntekijöille käytössä olevan työtuntijärjestelmän lisäksi säännöllisen työajan pidennyksen siten kuin erillispöytäkirjassa on määrätty.

Paikallista sopimusta työajan pidentämisestä tehtäessä huomioidaan

- työpaikan työt ja työaikamuodot
- tuottavuuden ja kilpailukykyyn kehittäminen sekä
- työntekijöiden yksilölliset työaikatarpeet.

Paikallinen sopimus tehdään vuosittain kirjallisesti marraskuun loppuun mennessä kalenterivuodeksi kerrallaan ja se voidaan irtisanoa syyskuun loppuun mennessä päättymään kyseisen vuoden loppuessa. Työehtosopimuksen ohjaus paikalliseen sopimiseen antaa hyvän tilaisuuden samalla arvioida käytössä olevien työaikajärjestelyjen toimivuutta yleisemminkin ja sopia tarvittaessa uusista, molemminpuolisiin tarpeisiin paremmin soveltuvista työaikaratkaisusta.

Paikallinen sopimus tehdään paikallisen neuvottelujärjestyksen mukaisesti. Työnantajan sopimusosapuolena on kuitenkin ensisijaisesti sähköalan pääluottamusmies, jos työpaikalle on sähköalan pääluottamusmies valittu. Osa-aikatyöntekijän täyteen työaikaan suhteutetusta säännöllisen työajan pidentämisestä sopivat työnantaja ja työntekijä keskenään, jos osa-aikatyöjärjestely on toteutettu yksilöllisesti.

Perälautamääräyksien mukaan työnantaja kohdentaa työajan pidennyksen osoittamalla työntekijälle yhden lisätyöpäivän ja pidentämällä työvuoroja.

Työstä, jota tehdään työajan pidennyksen johdosta, maksetaan palkka. Vuotuisen ansiotason säilyttämiseksi ennallaan tuntipalkkaisen työntekijän arkipyhäkorvauksen määrää leikataan ja kolmivuorotyössä maksettavaa työajan tasaamisliisää vähennetään.

Erillispöytäkirja sisältää myös eräitä poikkeuksia säännöllistä työaika ja sunnuntaityötä koskeviin työehtosopimusmääräyksiin niitä tilanteita varten, joissa säännöllistä työaika pidennetään paikallisesti sopien erillispöytäkirjan määräysten mukaisesti.

Liitot perustavat työryhmän arvioimaan työajan pidentämisen menettelytapojen toimivuutta ja seuraamaan työajan pidentämisen vaikutuksia yritysten kilpailukykyyn ja työpaikkojen määrään. Työryhmän tehtävänä on myös edistää työajan pidentämiseen liittyvän paikallisen sopimisen toteutumista sekä tehdä esityksiä järjestelmään liittyvistä mahdollisista muutostarpeista. Järjestelmän toimivuudesta työryhmä antaa yksilöidyn raportin tes-osapuolille 31.5.2019 mennessä.

TEKNOLOGIATEOLLISUUDEN SÄHKÖALAN TYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

Aika 15.6.2016

Paikka Teknologiateollisuus ry, Helsinki

Läsnä **Teknologiateollisuus ry**   **Sähköalojen
ammattiliitto ry**

Pekka Kärkkäinen
Marjo Uusi-Pantti
Tero Tuominen

Tero Heiniluoma
Sauli Väntti
Markku Kemppainen
Heikki Aitonurmi
Niilo Ojala
Kari Vinnari
Jari Ollila

1 Työehtosopimuksen allekirjoittaminen

Todettiin, että liittojen välillä on tänään allekirjoitettu 3.6.2016 saavutetun neuvottelutuloksen mukainen työehtosopimus. Samalla todettiin, että voimassa oleva 31.10.2013 allekirjoitettu ja 28.2.2014 täydennetty työehtosopimus lakkaa olemasta voimassa 31.10.2016. Nyt allekirjoitettu työehtosopimus tulee voimaan 1.11.2016.

Tämä työehtosopimus on tehty keskusjärjestöjen välillä 14.6.2016 solmitun kilpailukyksopimuksen mukaisesti.

2 Palkkojen tarkistaminen

Neuvottelut palkkaratkaisusta ja sen perusteista

Palkkaratkaisusta neuvotellaan paikallisesti ottaen huomioon yrityksen tai työpaikan talous-, tilauskanta- ja työllisyystilanne sekä kustannuskilpailukyky markkinoilla. Paikallisten neuvottelujen tarkoituksena on löytää kunkin yrityksen tai

työpaikan tilannetta ja tarpeita vastaava palkkaratkaisu. Tavoitteena on myös tukea palkanmuodostuksen kannustavuutta, oikeudenmukaista palkkarakennetta ja palkkaporrastusta sekä tuottavuuden kehittymistä työpaikalla.

Paikallinen palkkaratkaisu

Paikallisessa palkkaratkaisussa sovittavia asioita ovat palkantarkistusten toteutustapa, ajankohta ja suuruus. Sopimus tehdään kirjallisesti pääluottamusmiehen kanssa 30.11.2016 mennessä, ellei käsittelyajan jatkamisesta sovita. Sähköalan pääluottamusmiehelle on varattava tilaisuus olla mukana asiaa käsittelemässä ja sopimassa. Mikäli paikallista palkkaratkaisua ei saavuteta, työnantaja toteuttaa mahdolliset palkkojen tarkistukset oman palkkapolitiikkansa mukaisesti.

Mikäli yhdenmukaista paikallista palkkaratkaisua ei eri osapuolten välillä saavuteta, sähköalan työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvien työntekijöiden palkkaratkaisu sovitaan työnantajan ja sähköalan pääluottamusmiehen välillä 30.11.2016 mennessä, ellei käsittelyajan jatkamisesta sovita.

3

Suorituspalkan soveltaminen eräissä tapauksissa

Liitot toteavat, että esteitä suorituspalkkauksen soveltamiselle virtakeskeytysten ja ns. seisokitöiden suorittamisessa ei ole, mikäli normaalit suorituspalkkatyön edellytykset ovat olemassa.

Suorituspalkan käyttö edellyttää kuitenkin täsmällistä palkkaperusteiden määrittelyä. Tähän päästään varaamalla riittävästi resursseja mm. työntutkimukseen.

4

Kannustaminen ammattitutkintojen suorituksiin

Liitot ovat työehtosopimusneuvottelujen yhteydessä todenneet työntekijöiden suorittamien sopimusalan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen olevan hyvänä apuna varmistettaessa työntekijöiden ammatillista osaamista, joka on eräs keskeinen kilpailukykyä tukeva asia.

Liitot suosittelevat, että sekä työnantajat että luottamusmiehet kannustaisivat työpaikan työntekijöitä suorittamaan ammatti- ja erikoisammattitutkintoja.

Oman ammattitaitonsa kohottaminen on työntekijän edun mukaista. Työllistymisen varmistuu, mahdollisuudet siirtyä yrityksen sisällä vaativampaan ja paremmin palkattuun työhön lisääntyvät ja pätevyyden kohoaminen mahdollistaa henkilökohtaisen palkanosuuden kasvun.

Töiden ohjauksen periaatteena on se, että ammattitutkinnon suorittaneelle työntekijälle pyritään ohjaamaan hänen työsuorituksensa paranemisen myötä vaativampia töitä.

Paikallisesti selvitetään, kannustaako työpaikan palkkarakenne riittävästi ammatti ja erikoisammattitutkintojen suorituksiin.

5 Aikapalkkaan liittyviä näkökohtia

Sähköalan työntekijän henkilökohtaisen aikapalkan määrittelyssä tulee ottaa huomioon ammatin erityisvaatimukset mm. elektronisten ohjausjärjestelmien vaativien huolto- ja kunnossapitotöiden osalta. Työntekijän hyväksytysti suorittamat asentaja ja/tai yliasentajatutkinnot vaikuttavat korottavana pätevyystekijänä työntekijän aikapalkkaa määritettäessä.

6 Neuvottelujärjestys suhteessa muihin työehtosopimuksiin

Silloin, kun luottamusmiehen tehtäviin liittyvä asia koskee yleisesti työpaikan työntekijöitä, on työntekijöiden edustajan päätöksenteko-oikeus työpaikan pääluottamusmiehellä. Jos työpaikan pääluottamusmies ei ole Sähköalojen ammattiliittoon kuuluvan ammattiosaston valitsema, on myös sähköalan pääluottamusmies kutsuttava mukaan neuvotteluihin, jotta sähköalan työntekijöiden näkemykset asiassa tulevat huomioon otetuiksi.

Vain sähköalan työntekijöitä koskevissa asioissa neuvottelut käydään neuvottelujärjestysmääräykset huomioon ottaen tämän sopimuksen perusteella valitun luottamusmiehen kanssa.

7 Selviytymislauseke

Taloudelliset ja muut vaikeudet sekä niiden toteaminen, tiedottaminen liitoille ja suunnitelma

Sopimisen työehtojen sopeuttamisesta pitää liittyä työpaikalla yhteisesti yhteistoimintaneuvottelujen aikana taikka muussa yhteydessä todettuun työnantajan kohdanneeseen vakavaan taloudelliseen tai äkillisesti toteutuneeseen tuotannolliseen kriisiin, jonka vaikutuksia – kuten työvoiman vähentämisen välttämistä - toimenpiteellä voidaan ehkäistä tai rajoittaa.

Työnantajan toiminnan ja työpaikkojen turvaamiseksi voidaan paikallisesti työnantajan ja sähköalan pääluottamusmiehen välillä sopia palkka- tai muita taloudellisia etuuksia koskevien työehtojen sopeuttamisesta myös työehtosopimuksen vähimmäisehdoista poiketen siten kuin jäljempänä on sovittu. Muilla taloudellisilla etuuksilla tarkoitetaan lauantailisää, sunnuntaityölisää, vuorotyölisää ja olosuhdelisiä sekä mahdollisuutta vaihtaa lomarahaa vapaaksi. Sopimus tehdään koskemaan yritystä tai sen osaa.

Työntekijän palkan tulee kuitenkin aina olla vähintään hänen peruspalkkansa suuruinen. Palkkatakuu ei kuitenkaan koske tilannetta, jossa sovitaan täysimääräisen palkan maksun siirtämisestä myöhempään ajankohtaan. Palkan tai muun rahakerän maksuajankohdan ja rahasumman siirtämisen on tapahduttava palkkaturväsäännösten puitteissa.

Tällä kirjauksella ei rajoiteta työ sopimusosapuolten keskinäistä sopimusvapautta eikä työnantajan yksipuolista oikeutta sopeuttaa työehtoja lain ja oikeuskäytännön mukaisesti.

Ennen työpaikalla käynnistettäviä neuvotteluja tulee niistä antaa tieto työehtosopimusosapuolille.

Osapuolilla on oikeus käyttää neuvotteluissa apunaan liittojen asiantuntijoita työnantajan taloudellisia vaikeuksia tai tuotannollista kriisiä koskevaan toteamiseen liittyen. Sähköalan pääluottamusmiehen ja mahdollisesti käytettyjen asiantuntijoiden on pidettävä salassa neuvottelujen yhteydessä saadut työnantajan taloudellista asemaa koskevat tiedot sen mukaisesti kuin työnantaja on ilmoittanut tietojen olevan salassa pidettäviä.

Neuvoteltaessa työpaikalla työehtojen sopeuttamista koskevasta sopimuksesta tulee työnantajan selvittää sähköalan pääluottamusmiehelle avoimesti yrityksen taloudellinen tilanne ja sen kehitysnäkymät.

Työnantajan on lisäksi neuvottelujen alkaessa esitettävä suunnitelma, jossa selostetaan kokonaisvaltaisesti yrityksen talouden tervehdyttämiseksi ja toimintaedellytysten turvaamiseksi toteutetut ja suunnitellut toimenpiteet. Tavoiteltu päämäärä toteutuu parhaiten silloin, kun se otetaan työnantajan kaikessa toiminnassa johdonmukaisesti huomioon. Suunnitelmaan sisällytetään paikallisten neuvottelujen aikana myös osapuolten yhteisiä tavoitteita ja kannanottoja sekä työnantajan mahdollisuus palauttaa säästyneitä palkkakuluja kriisin päätyttyä.

Sopimuksen kohteena olevien työehtojen heikennysten välttämättömyys ja kohtuullisuus

Työnantajan taloutta tai tuotannollista kriisiä vakauttavien sopeutusten palkka- tai muita taloudellisia etuuksia koskeviin työehtoihin tulee arvioida olevan välttämättömiä sopimuksen tavoitteet huomioon ottaen. Palkan alentamisen ja muiden taloudellisia etuuksia koskevien työehtojen leikkausten tulee lisäksi olla suhteessa niillä saavutettaviin etuihin nähden. Osapuolten on tarpeen säännöllisesti arvioida työvoimakulujen säästön vaikutus työnantajan taloudelliseen tilanteeseen.

Toimenpiteiden tilapäisyys

Paikallinen sopimus tehdään sähköalan pääluottamusmiehen kanssa kirjallisesti siksi määräajaksi, jonka kuluessa työnantajan taloudellisen tilanteen arvioidaan vakautuvan, kuitenkin enintään vuodeksi kerrallaan. Määräaikainen sopimus voidaan irtisanoa 2 kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen, jos sopimuksen jatkamiselle ei enää ole asiallisia perusteita

8

Työehtosopimuksen liitepöytäkirjan allekirjoittaminen

Todetaan, että liittojen välillä on tänään allekirjoitettu liittojen välisen työehtosopimuksen osana noudatettava pöytäkirja työmarkkinakeskusjärjestöjen vuonna 2016 tekemän kilpailukyky sopimuksen mukaisesta vuosittaisen työajan pidentämisestä teknologiateollisuuden sähköalan työntekijöiden työehtosopimuksen soveltamisalalla

9

Työryhmät

Liitot asettavat seuraavat työryhmät:

- Koulutustyöryhmä
- Henkilöstöedustuksen toimivuus -työryhmä
- Työpaikkakohtaiset kokeilut -työryhmä
- Palkkamääräyksien kehittäminen -työryhmä
- Työaikakysymykset –työryhmä
- Huolto- ja kunnossapitoasiat-työryhmä
- Yhteistoiminta ja paikallinen sopiminen –työryhmä
- Ulkopuolinen työvoima ja lähetetyt työntekijät –työryhmä
- Työehtosopimuksen soveltamisala

10

Pöytäkirjan tarkastaminen

Sovittiin, että Eeva-Liisa Inkeroinen, Tero Heiniluoma ja Jari Ollila tarkastavat tämän pöytäkirjan.

Vakuudeksi *Pekka Kärkkäinen*

Tarkastettu *Eeva-Liisa Inkeroinen Tero Heiniluoma Jari Ollila*

TEKNOLOGIATEOLLISUUDEN SÄHKÖALAN TYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUKSEEN TEHDYT MUUTOKSET

**Muutetaan työehtosopimuksen 1 luku ”Sopimuksen soveltamisala”
muotoon:**

1 Sopimuksen soveltamisala

Tämän työehtosopimuksen määräyksiä sovelletaan Teknologiateollisuus ry:n jäsenyrityksissä työskenteleviin sähköalan työntekijöihin.

Tämän työehtosopimuksen määräykset eivät kuitenkaan koske sähköteknilliseen teollisuuteen kuuluvien toimipaikkojen tai osastojen tuotannon puolen työntekijöitä, joihin sovelletaan teknologiateollisuudessa voimassa olevaa pääalan sopimusta. Sähköteknillisellä teollisuudella tarkoitetaan sähköisiä ominaisuuksia silmällä pitäen suunniteltujen tuotteiden teollista valmistamista.

Tätä sopimusta ei myöskään sovelleta Teknologiateollisuus ry:n jäsenyhdistyksen Metalliteollisuudenharjoittajain Liitto – MTHL:n Työnantajat ry:n rakennuspelti- ja teollisuuseristysalan jäsenyritysten ja niiden työntekijöiden välisiin työsuhteisiin.

**Muutetaan työehtosopimuksen 19.1 kohta ”Säännöllisen työajan
pituus” muotoon:**

19.1. Säännöllisen työajan pituus

Säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia työvuorokaudessa ja 40 tuntia työviikossa.

Työmarkkinakeskusjärjestöjen vuonna 2016 tekemän kilpailukyky sopimuksen mukaisesta vuosittaisen työajan pidentämisestä sopimusallalla on tehty työehtosopimuksen liitteenä oleva pöytäkirja.

**VOIMASSAOLEVAT PALKKALUVUT, ERILLISET LISÄT SEKÄ
TYÖSUOJELUVALTUUTETUN JA SÄHKÖALAN
PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN KUUKAUSIKORVAUKSET
(1.11.2015 alkaen)**

8.1.2 Töiden vaativuusryhmittely (TVR)

Työkohtaiset tunti- ja kuukausipalkat

Käytettäessä yhdeksää työnvaativuusryhmää työkohtaiset palkat ovat seuraavat:

Työnvaativuusryhmä	Työkohtainen tuntipalkka senttiä/tunti	Työkohtainen kuukausipalkka euroa/kuukausi	Palkkaryhmä
1	882	1537	C
2	926	1614	C
3	972	1695	C
4	1021	1779	B
5	1072	1868	B
6	1126	1962	B
7	1182	2060	A
8	1241	2163	A
9	1303	2271	A

8.1.3 Karkearyhmittely (KR)

Työkohtaiset tunti- ja kuukausipalkat

Työkohtaiset palkat ovat työnvaativuusryhmittäin seuraavat:

Työnvaativuusryhmä	Työkohtainen tuntipalkka senttiä/tunti	Työkohtainen kuukausipalkka euroa/kuukausi	Palkkaryhmä
I	882	1537	C
II	1021	1779	B
III	1182	2060	A

8.1.4 Muu paikallisesti sovittu työnvaativuuden määrittämistapa

Työkohtaiset tunti- ja kuukausipalkat

Työkohtaiset palkat ovat työnvaativuusryhmissä seuraavat:

	Tuntipalkat senttiä/tunti	Kuukausipalkat euroa/kuukausi
alaraja	882	1537
yläraja	1303	2271

10.1 Alle 18-vuotiaat työntekijät, opiskelijat ja harjoittelijat

Opiskelijoiden ja alle 18-vuotiaiden työntekijöiden tunti- ja kuukausipalkat ovat seuraavat:

	senttiä/tunti	euroa/kuukausi
Porras 1	762	1328
Porras 2	800	1394
Porras 3	840	1464
Porras 4	882	1537

14.1 Tilapäinen poikkeama työolosuhteissa

Lisä on enintään 57 senttiä tunnissa.

14.2 Poikkeuksellinen haitta tai hankaluus

Lisä on vähintään 43 senttiä tunnissa.

14.3 Vuorotyölisät

Varsinaisessa vuorotyössä maksetaan ilta- ja yövuoron tunneilta vuorotyölisää seuraavasti:

iltavuoro (esim. klo 14 - 22) 115 senttiä/tunti

yövuoro (esim. klo 22 - 06) 212 senttiä/tunti

=====

Keskeytymättömässä kolmivuorotyössä sekä jatkuvassa kaksi- tai yksivuorotyössä työskentelevälle työntekijälle maksetaan hänen kultakin lauantaityövuorokauden aikana tekemältään säännöllisen työajan tunnilta erillinen lauantailisä, jonka suuruus on 212 senttiä/tunti.

28 TYÖSUOJELUVALTUUTETUN JA TYÖSUOJELUASIAMIEHEN TOIMINTAEDELLYTYKSET

28.2 Ansionmenetyksen korvaaminen ja kuukausikorvaus

=====

Työsuojeluvaltuutetulle korvataan hänen työaikanaan suorittamiensa edellä tarkoitettujen työsuojelua koskevien tehtävien hoitamisesta aiheutuva ansionmenetyksensä sekä lisäksi, ellei muuta ole sovittu, kuukausittain korvausta seuraavasti:

Työstä vapautuksen määrä tunteina / 4 viikkoa	Korvaus euroa/kk
4 - 15 tuntia	74
16 - 33 "	81
34 - 55 "	88
56 - 79 "	106
80 - 95 "	126
96 - 139 "	148
140 - 159 "	173
160 tuntia/ kokonaan vapautettu	207

43.4 Luottamusmiehen toimintaedellytykset

43.4.4 Ansionmenetyksen korvaaminen ja kuukausikorvaus

C. Kuukausikorvaus

Sähköalan pääluottamusmiehelle maksetaan ansionmenetyksen korvauksen lisäksi korvausta kuukausittain seuraavasti:

Edustettujen työntekijöiden lukumäärä	Korvaus euroa/kk
5 - 9	50
10 - 19	74
20 - 49	81
50 - 99	88
100 - 149	106
150 -	126

PÖYTÄKIRJA TYÖMARKKINAKESKUSJÄRJESTÖJEN VUONNA 2016 TEKEMÄN KILPAILUKYKYSOPIMUKSEN MUKAISESTA VUOSITTAISEN TYÖAJAN PIDENTÄMISESTÄ TEKNOLOGIA-TEOLLISUUDEN SÄHKÖALAN TYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN SOVELTAMISALALLA

1. Sopimuksen tarkoitus

Tällä pöytäkirjalla allekirjoittaneet liitot ovat sopineet kilpailukyky sopimuksen mukaisesta vuosittaisen työajan pidentämisestä teknologiateollisuuden sähköalan työntekijöiden työehtosopimuksen soveltamisalalla 1.1.2017 alkaen.

Kilpailukyky sopimuksen mukainen periaate työajan pidentämisen toteuttamisesta ansiotasoa muuttamatta toteutetaan tuntipalkkaisilla työntekijöillä jäljempänä tarkemmin sovitulla tavalla vähentämällä kolmivuorotyössä maksettavaa työajan tasaamislisää sekä leikkaamalla kaikkien työntekijöiden arkipyhäkorvauksen määrää. Kuukausipalkkainen työntekijä saa normaalin kuukausipalkkansa palkanmääritysjaksolle sattuvien työtuntien määrästä riippumatta.

2. Säännöllisen työajan pituus ja sen järjestäminen

Säännöllisen työajan pituus määräytyy ja sen järjestäminen toteutetaan työehtosopimusmääräysten ohella noudattaen tämän pöytäkirjan määräyksiä.

3. Keskimääräinen viikkotyöaika

3.1. Keskimääräinen viikkotyöaika päivä- ja kaksivuorotyössä (TES 19.1.1)

Työskenneltäessä normaalisti täysiaikaisesti eli 40-tuntisin työviikoin, tulee työaika päivä- ja kaksivuorotyössä tasata ja järjestää siten, että se on enintään kalenterivuoden aikana

vuonna 2017 keskimäärin 36,7 tuntia viikossa

vuonna 2018 keskimäärin 36,7 tuntia viikossa

vuonna 2019 keskimäärin 36,7 tuntia viikossa

Kalenterivuoden keskimääräinen viikkotyöaika perustuu 12,5 päivän työajan tasaamisvapaaseen ja paikallisesti sovittavaan 24 tunnin säännöllisen työajan pidentämiseen.

3.2 Keskimääräinen viikkotyöaika kolmivuorotyössä (TES 19.1.2)

Keskimääräinen viikkotyöaika nousee 1.1.2017 alkaen keskeytyvässä kolmivuorotyössä enintään 36,3 tuntiin viikossa ja keskeytymättömässä kolmivuorotyössä enintään 35,4 tuntiin viikossa riippuen siitä, miten vuosittaisen työajan 24 tunnin pidennys toteutetaan työpaikalla.

4. Paikallinen sopiminen työajan pidentämisestä

Vuosittaista työaikaa tulee pidentää 1.1.2017 alkaen paikallisesti sovittavalla tavalla (TES 44 luku) kokoaikaisessa työssä 24 tunnilla vuosittaista ansiotasoa muuttamatta.

Osa-aikatyötä tekevän työntekijän vuosittainen työajan pidentäminen vuosittaista ansiotasoa muuttamatta toteutetaan työnantajan ja työsopimuksen osapuolena olevan työntekijän välisellä sopimuksella. Jos työpaikalla on yleisesti käytössä jokin tietty osa-aikatyön järjestely, toteutetaan työajan pidentäminen paikallisesti sopien (TES 44 luku). Työajan pidentäminen suhteutetaan samassa suhteessa kuin osa-aikaisuus on täyteen työaikaan.

Paikallinen sopimus tehdään työehtosopimuksen 44 luvun mukaan edellä mainituissa tapauksissa työnantajan ja sähköalan pääluottamusmiehen välillä, jos työpaikalle on sähköalan pääluottamusmies valittu.

Sopimuksen tekemisen ajankohta ja sopimuksen kesto

Sopimus työajan pidentämisestä tehdään vuosittain kirjallisesti marraskuun loppuun mennessä ja se on voimassa kalenterivuoden kerrallaan ja jatkuu tämän jälkeen toistaiseksi, ellei sopijaosapuoli ole sitä viimeistään syyskuun loppuun mennessä kirjallisesti irtisanonut päättymään kyseisen vuoden loppuessa.

Sopimuksen sisältö

Paikallisella sopimuksella työaikaa pidennetään työpaikan työhön ja työaikamuotoihin sopivalla tavalla ottaen huomioon tuottavuuden ja kilpailukyvyyn kehittäminen sekä työntekijöiden yksilölliset työaikatarpeet.

Tämän määräyksen perusteella säännölliseksi työajaksi otettu arkipyhä pidentää kyseisen viikon säännöllistä työaikaa.

Työajan pidentäminen ellei paikallista sopimusta tehdä

A. Päivä ja kaksi-vuorotyö

Työnantaja toteuttaa kalenterivuoden aikana vuosittaisen työajan pidentämisen 24 tunnilla ja osa-aikatyötä tekevän työntekijän täyteen työaikaan suhteutetulla määrällä osoittamalla työntekijälle käytössä olevan työtuntijärjestelmän lisäksi säännöllistä työaika enintään 8 tuntia päivässä yhdelle lauantai vapaapäivälle ja muutoin enintään 2 tuntia työpäivänä. Edellä tarkoitettu lauantai ei kuitenkaan voi olla arkipyhä, arkipyhäviikon lauantai eikä työajan tasaamisvapaapäivä. Työnantajan on noudatettava työtuntijärjestelmän muuttamista koskevaa ilmoitusaikaa.

B. Kolmivuorotyö

Työnantaja toteuttaa kalenterivuoden aikana vuosittaisen työajan pidentämisen 24 tunnilla ja osa-aikatyötä tekevän työntekijän täyteen työaikaan suhteutetulla määrällä osoittamalla työntekijälle työtuntijärjestelmän muuttamista koskevaa ilmoitusaikaa noudattaen käytössä olevan työtuntijärjestelmän lisäksi säännöllistä työaika yhden, enintään 8 tunnin työvuoron.

Edellisen ohella työnantaja osoittaa työntekijälle käytössä olevan työtuntijärjestelmän lisäksi säännöllistä työaika neljä eri kertaa neljä tuntia kerrallaan joko työvuoron alkuun tai loppuun yhden päivän ilmoitusaikaa noudattaen. Työnantajan on kuitenkin huomioitava työntekijän perusteltu henkilökohtainen este työvuoron pidentämiselle. Työvuoron pidentäminen toteutetaan siinä tapauksessa myöhemmin työnantajan osoittamana ajan-kohtana.

Työajan pidentämisen ajalta maksettava palkka

Työstä, jota tehdään tässä tarkoitettun työajan pidennyksen johdosta, maksetaan palkka.

Kuukausipalkkainen työntekijä saa normaalin kuukausipalkkansa palkanmääritysajaksolle sattuvien työtuntien määrästä riippumatta.

Jotta tuntipalkkaisen työntekijän vuosittainen ansiotaso ei muutu, kohdennetaan työpalkkaa vastaavan määrän leikkaus työntekijälle maksettavan arkipyhäkorvauksen määrään ja kolmivuorotyötä tekevän työntekijän osalta lisäksi hänelle maksettavaan työajan tasaamislisään. Kohdennuksen toteuttamisesta muutoinkin voidaan paikallisesti sopia toisin.

Työsuhteen alkaminen kesken kalenterivuotta

Työntekijä, jonka työsuhde on alkanut 15. tammikuuta tai sen jälkeen, ei ole työsuhteensa ensimmäisen kalenterivuoden aikana tässä pöytäkirjassa tarkoitetun työajan pidentämisen piirissä. Hänelle maksetaan tuona vuonna arkipyhäkorvauksena 8 tunnin palkka keskituntiansion mukaan ja osa-aikatyötä tekeväälle työntekijälle suhteutettuna kuten työehtosopimuksen kohdissa 23.1 ja 23.2 määrätään. Samoin hänelle maksetaan työajan tasaamislisää keskeytyvässä kolmivuorotyössä 11 % ja keskeytymättömässä kolmivuorotyössä 14,3 % työntekijän vuosineljänneksittäin määräytyvästä keskituntiansiosta.

Työsuhteen päättyminen kesken kalenterivuotta

Jos työntekijän työsuhde päättyy kesken kalenterivuotta ja häneen sovelletaan tässä pöytäkirjassa tarkoitettua työajan pidentämistä sekä arkipyhäkorvauksen ja työajan tasaamislisän leikkausta, työnantajan on loppu-tilin maksamisen yhteydessä palautettava mahdollinen liikaa vähennetty korvaus suhteessa työntekijän tekemän työajan pidennyksen ajalta maksettuun palkkaan.

5. Työajan tasaamislisät ja niiden maksaminen (TES 19.3)

Työajan tasaamisesta keskimääräiseen viikkotyöaikaan aiheutuva ansion vähentyminen korvataan siten, että työntekijä ansaitsee jokaiselta tämän sopimuksen tarkoittamassa työaikamuodossa työskentelemältään säännöllisen työajan tunnilta senttimääräisen lisän, joka on päivä- ja kaksivuorotyössä 6,3 %, keskeytyvässä kolmivuorotyössä 10,9 % ja keskeytymättömässä kolmivuorotyössä 14 % työntekijän vuosineljänneksittäin määräytyvästä keskituntiansiosta.

6. Työtuntijärjestelmä (TES 19.4)

Arkipyhäviikon lauantai voidaan kuitenkin ottaa työpäiväksi säännöllistä työaikaa tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti sopimalla pidennetyssä.

7. Työajan järjestäminen paikallisesti sopien (TES 19.7)

Paikallisesti voidaan sopia säännöllisen työajan pidentämisen toteuttamistapa tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

8. Sunnuntaityö (TES 20.8)

Mikäli säännöllistä työaika pidennetään tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti sopien ottamalla arkkipyhä työpäiväksi, kyseiseltä arkkipyhältä ei makseta sunnuntaityökorotusta. Tällaisena päivänä työtä tehdään ilman eri suostumusta.

9. Arkkipyhäkorvaus (TES 23.1)

Tuntipalkkaiselle työntekijälle maksetaan arkkipyhäkorvauksena 8 tunnin palkka, jonka suuruus on 64,6 % keskituntiansiosta.

10. Kilpailukyky sopimuksen mukaisen työajan pidentämisen seuranta

Liittojen välinen työryhmä seuraa jatkuvasti työajan pidentämisen vaikutuksia toimialan yritysten kilpailukykyyn ja työpaikkojen määrän kehittymiseen sekä arvioi tämän pöytäkirjan mukaisen paikallisen sopimisen menettelytavan toimivuutta. Tämän lisäksi työryhmä edistää työajan pidentämiseen liittyvän paikallisen sopimisen toteutumista työpaikkojen erilaiset tarpeet huomioon ottaen.

Työryhmä tekee esityksiä järjestelmään liittyvistä mahdollisista muutostarpeista. Samoin työryhmä tekee 31.5.2019 mennessä yksilöidyn raportin järjestelmän toimivuudesta.

11. Pöytäkirjan irtisanominen

Tämä pöytäkirja voidaan ensimmäisen kerran irtisanoa päättymään 31.12.2019. Kirjallinen irtisanomisilmoitus on tehtävä toiselle pöytäkirjan osapuolelle viimeistään 30.9.2019 mennessä.

Tämän jälkeen pöytäkirja on irtisanottavissa vuosittain syyskuun loppuun mennessä päättymään kyseisen kalenterivuoden lopussa.

Helsingissä 15. päivänä kesäkuuta 2016

Teknologiateollisuus ry
Eeva-Liisa Inkeroinen

Sähköalojen ammattiliitto ry
Tero Heiniluoma   *Jari Ollila*

ISBN 978-952-238-165-1